

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

7-6711
(GK 167)

Sayı : B.02.1.HZN.0.10.05.02/
Konu : Soru Önergesi

02.10.2012* 15990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.05.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-66205 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Hasan ÖREN tarafından tevcih edilen 7/6711 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (3 Sayfa)

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ÖREN'İN
BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A TEVCİH ETTİĞİ
7/6711 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORU 1: Sigorta mevzuatı açısından, hurda araç ile pert araç arasındaki fark nedir?

CEVAP 1: Ülkemiz sigortacılık mevzuatında “pert” kavramına ilişkin bir tanımlama yer almamakla beraber tatbikatta “pert” kavramı ağır ya da tam hasara uğramış araçlar için kullanılan bir terimdir. Hurda araç ise Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının 3.3.1.2. maddesi kapsamında tam hasara uğramış ve tekrar trafiğe çıkarılması imkanı kalmamış araç anlamında kullanılmaktadır.

Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının 3.3.1.2. maddesi;

“Onarım masraflarının sigortalı taşıtın rizikonun gerçekleştiği tarihteki değerini aşması ve aynı zamanda eksper raporu ile taşıtın onarım kabul etmez bir hale geldiğinin tespit edilmesi durumunda, araç tam hasara uğramış sayılır. Aracın tam hasara uğraması halinde, sigortacının azami sorumluluk haddini geçmemek üzere, hasar anındaki sigorta değeri ödenir. Bu durumda, aracın Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddesi hükümleri doğrultusunda hurdaya ayrıldığına dair hurda tescil belgesi sigorta şirketine ibraz edilmeden araç sahibine sigorta tazminatı ödenmez. Değeri tamamen ödenen araç ve aksamı, talep ettiği takdirde sigortacının malı olur.

Onarım masraflarının sigortalı taşıtın rizikonun gerçekleştiği tarihteki değerini aşsın veya aşmasın, ağır hasarlı aracın onarımının mümkün olduğunun eksper raporu doğrultusunda tespit edilmiş olması durumunda, aracın Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddesi hükümleri doğrultusunda trafikten çekildiğine dair “trafikten çekilmiştir” kaşeli tescil belgesi sigorta şirketine ibraz edilmeden araç sahibine sigorta tazminatı ödenmez.”

hükmünü amir olup ağır hasar ve tam hasar ayrımı yukarıda belirtilen çerçevede sigortacılık esaslarına ve eksper raporu tespitlerine göre yapılmaktadır.

Bu kapsamda yukarıda yer alan genel şart hükmü gereğince tam hasara uğramış olan motorlu araç için sigorta şirketi tarafından tazminat ödemesi yapılırken Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili hükümleri doğrultusunda “Hurdaya çıkarılmıştır” şerhi konulmuş tescil belgesi aranmakta ve bu sebeple söz konusu aracın tekrar trafiğe çıkarılması imkanı kalmamaktadır. Ancak aracın ağır hasarlı olması ve onarımının mümkün olması halinde araç hurdaya ayrılmamakla beraber Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili hükümleri doğrultusunda “trafikten çekilerek tescili silinmiştir” kaydı bulunan tescil belgesinin ibrazıyla tazminat ödemesi yapılacağından aracın mevcut haliyle trafiğe çıkması mümkün olmamakta, ancak aracın muayene sonucu trafiğe çıkmasında bir engelin bulunmaması halinde trafikte kullanılabilmektedir.

SORU 2: Hasarlı olduğu için “pert” olarak adlandırılan ve trafikten çekilen araçların yeniden trafiğe çıkmalarına hangi mevzuat hükümlerine göre izin verilmektedir?

CEVAP 2: Trafikten çekilen araçların yeniden trafiğe çıkmalarına 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa istinaden istihsal edilen Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 41 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan esaslar çerçevesinde izin verilmektedir.

SORU 3: Sigorta şirketlerinin sattığı hasarlı araçlara zorunlu trafik sigortası ve kasko yapmamasının yasal dayanağı nedir?

CEVAP 3: Kamu yararı açısından gerekli görülen hallerde Kanun veya Bakanlar Kurulu Kararı ile zorunlu sigorta ihdas edilebilmektedir. Zorunlu sigortalara ilişkin olarak, sigorta konusu menfaatin teminat dışında kalmamasını teminen, ilgili sigorta branşında ruhsat sahibi sigorta şirketleri ve riske maruz kalan kişiler için sigorta sözleşmesi düzenleme yükümlülüğü söz konusudur.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak tedbirleri belirlemek üzere kabul edilmiş olup anılan Kanun, karayolları motorlu araç işletenlerini motorlu araç işletilmesinden dolayı üçüncü şahısların uğrayacakları zararı tazminle mükellef tutmuş ve bu sorumluluğun zorunlu olarak sigorta teminatına kavuşturulmasını öngörmüştür. Söz konusu sorumluluk zorunlu trafik sigortası ile teminata kavuşturulmaktadır. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 13 üncü maddesi gereği ilgili branşta ruhsat sahibi olan sigorta şirketlerinin bu poliçeyi düzenlemeleri zorunludur. Söz konusu sigorta araç sahiplerinin kendi araçları için teminat sunmamaktadır.

Diğer taraftan, Kara Taşıtları Kasko Sigortası, sigortalının karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlardan, romörk veya karavanlar ile iş makinelerinden ve lastik tekerlekli traktörlerden doğan menfaatinin çeşitli tehlikeler dolayısıyla ihlali sonucu uğrayacağı maddi zararlara teminat sağlayan isteğe bağlı bir mal sigortası olup kasko sigortası, trafik sigortasının aksine isteğe bağlı bir sigorta olduğundan sigorta şirketlerinin kasko sigortası düzenleme zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu kapsamda hasarlı araçların Kara Taşıtları Kasko Sigortası ile teminat altına alınması sigortacılık ilkelerine göre ilgili sigorta şirketi ile sigorta talebinde bulunan tarafın inisiyatifinde olan bir husustur.

SORU 4: Pert olarak adlandırılan bu araçlara yeniden trafiğe çıktıktan sonra sigorta ve kasko yapmayan şirketlere idari ve cezai hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?

CEVAP 4: Yukarıda da açıklandığı üzere kasko sigortası isteğe bağlı bir sigorta olduğundan sigorta şirketlerinin kasko sigortası düzenleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrası;

“Bakanlar Kurulu, kamu yararı açısından gerekli gördüğü hallerde zorunlu sigortalar ihdas edebilir. Sigorta şirketleri, 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi ile üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet gösterdiği sigorta branşlarının kapsamında bulunan zorunlu sigortaları yapmaktan kaçınamaz.”

hükmünü amir olup zorunlu trafik sigortasını yapmaktan kaçınan sigorta şirketleri, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 35 inci maddesinin 14 üncü fıkrası gereği beş yüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılırlar.

SORU 5: Sigorta şirketlerinin kaza riski çok fazla olduğu gerekçesiyle sigorta yapmadığı araçları trafiğe çıkmaları uygundur diye satmaları ciddi bir çelişkidir. Çünkü bir aracın trafiğe çıkması uygundur veya uygun değildir. Bu çelişkinin ortadan kaldırılarak vatandaşların mağduriyetlerini gidermek amacıyla pert araç satışı uygulamasına son verilecek midir?

CEVAP 5: Bir aracın Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının 3.3.1.2. maddesi kapsamında ağır ya da tam hasarlı olarak işlem görmesi kararı, bağımsız ve tarafsız sigorta eksperleri tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde yapılan tespitlere dayanmaktadır. Sigorta şirketleri bu şekilde ağır ya da tam hasara uğramış motorlu araçların ilgisine göre trafikten çekilmesi veya hurdaya ayrılması halinde kasko tazminatını ödeyebilirler. Ancak her iki durumda da araç trafikten alıkonmaktadır. Ağır hasar durumunda bu araçları alanların gerekli işlemleri tamamlayarak muayene şartıyla araçları trafiğe yeniden çıkarabilmeleri mümkün olup bu durum Karayolları Trafik Yönetmeliği konusu olan idari bir işlemdir. Araçların kasko sigorta poliçesi ile teminata alınması ise sigorta şirketlerinin riziko analizi ve risk üstlenme iradesini ilgilendiren ticari bir husus olup her iki müessese arasında zorunlu bir sebep-sonuç ilişkisi bulunmamaktadır. Diğer taraftan, sigorta şirketleri ise serbest piyasa koşulları çerçevesinde ağır ya da tam hasara uğramış araçlarını satmakta, alıcılar da bu bilgiye sahip olarak bahse konu araçları satın almaktadırlar. Ağır hasarlı araçların onarıldıktan sonra tekrar trafiğe çıkmaları için araç muayene işlemine tabi olmaları gerekmektedir.

SORU 6: Sigorta şirketlerinin trafiğe çıkarmak için kendi sattığı araçlara sigorta ve kasko yapması için düzenleme yapılacak mıdır?

CEVAP 6:

Trafikten çekilen bir aracın ilgili mevzuat dahilinde yeniden trafiğe çıkması bu araçlar için, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 41 inci maddesinin 2 nci fıkrasının (b) bendi uyarınca zorunlu trafik sigortası poliçesinin varlığına bağlıdır. Bu araçlar için zorunlu trafik sigortası düzenlenmesi bir zorunluluk olup bu zorunluluğa uyulmaması durumunda yukarıda 4 üncü cevapta da açıklandığı üzere cezai yaptırım söz konusudur. Ancak belirtildiği üzere kasko sigortası isteğe bağlı bir sigorta olduğundan sigorta şirketlerinin kasko sigortası düzenleme zorunluluğu bulunmamaktadır.